

## KÚRIA

Bfv.II.1422/2012/5.szám

A Kúria Budapesten, a 2013. év április hó 15. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

### v é g z é s t :

A garázdaság vétsége és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen indított büntetőügyben a terhelt által védője útján benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Budai Központi Kerületi Bíróság 22.B.I.671/2011/6. számú, illetőleg a Fővárosi Törvényszék 24.Bf.I.6120/2012/6. számú ítéleteit hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

### I n d o k o l á s

A Budai Központi Kerületi Bíróság a 2011. november 30-án kihirdetett 22.B.I.671/2011/6. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondotta ki a Btk. 271. §-ának (1) bekezdése szerinti garázdaság vétségében és a Btk. 170. § (1) bekezdése szerinti testi sértés vétségében. Ezért halmozati büntetésül száz napi tétel - napi tételenként 2500 forint, összesen 250.000 forint - pénzbüntetésre ítélte, amelynek megfizetésére húsz havi részletfizetést engedélyezett. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetés esetén történő átváltoztatásáról is.

Az első fokú bíróság által megállapított tényállás lényege a következő.

A terhelt 2010. június 11-én délután megjelent az Ingatlangazdálkodási Kft. irodájában, hogy a közte és a közös képviselő közötti elszámolási vitát rendezni próbálja. Az irodába

már ingerülten érkezett. A sértettel történt megbeszélése során közöttük heves szóváltás alakult ki; a terhelt emelt hangon szitkozódott. A sértettet fenyegette, majd rövid megbeszélést követően szitkozódva, és az ajtót maga után becsapva távozott.

Rövid idő múlva az irodába visszatért. Az asztalnál ülő sértetthez ment és a vitát folytatva azt kiabálta „mocskok állat, szétszedlek agyonbasztlak”. Eközben jobb kezével a sértett vállát meglökte, bal kezével a sértett fejének jobb oldalát a halánték tájon megütötte. Az ütés következtében a sértett szemüvege a földre esett „halántéktáján bőrpír keletkezett”. Annak érdekében, hogy a terhelt ismételen ne üsse meg, a sértett a terhelttől eltávolodott, majd az irodában tartózkodó két kolléganőjét kérte a biztonsági szolgálat és a rendőrség értesítésére.

A terhelt cselekménye másokban – különösen a sértett munkatársnőiben – megbotránkozást és riadalmat keltett.

Az első fokú ítélet ellen az ügyész a pénzbüntetés súlyosítása, a terhelt és védője elsősorban felmentés, illetőleg enyhítés végett fellebbezett.

A Fővárosi Törvényszék a 2012. július 3-án meghozott 2.Bf.I.6120/2012/6. számú ítéletével az első fokú határozatot a részletfizetés tartama és az ennek megfelelő havi összege tekintetében lerövidítette, míg egyebekben az ítéletet helybenhagyta. A tényállást azzal egészítette ki, hogy a sértett a könnyű testi sértés miatt magánindítványát 2010. június 17-én előterjesztette.

A jogerős határozatok ellen a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással, bűnösségének anyagi jogszabályt sértő megállapítása miatt, felmentése végett, a terhelt élt védője útján felülvizsgálati indítvánnyal.

Az indítvány lényege szerint jogszabálysértően került sor a terhelt bűnösségének mind könnyű testi sértés vétségében, mind garázdaság vétségében megállapítására.

A könnyű testi sértés tekintetében az első fokú bíróság orvosszakértői véleményt nem szerzett be, látlelet sem állt rendelkezésre. Ilyen körülmények között, a terhelt cselekménye könnyű testi sértés vétségének nem lett volna minősíthető.

A garázdaság vonatkozásában az eljáró bíróságok tévesen állapították meg, a cselekmény kihívóan közösséggellenes, másokban megbotránkozás vagy riadalom keltésére alkalmas voltát.

A bírói gyakorlatra figyelemmel, amely a szűk családi körben, nem

nyilvános helyen elkövetett erőszakos cselekményeket általában nem tekinti garázdaság megállapítására alkalmasnak, a jelen cselekmény tekintetében sem valósult meg maradéktalanul a garázdaság törvényi tényállása. Még az is kétséges, hogy a terhelt egyáltalán megütötte-e, avagy csupán meglökte a sértettet, a cselekményét pedig egy irodában, zárt térben valósította meg, ahol csak kevesen tartózkodtak.

A Legfőbb Ügyészség átiratában - és képviselője a nyilvános ülésen - a támadott határozatok hatályban tartását indítványozta. (BF. 2871/2012/1. szám)

Az ügyészi álláspont lényege szerint a terhelt a könnyű testi sértés vonatkozásában törvényben kizárt módon a tényállást támadja, míg a garázdaság vétsége tekintetében - mivel annak tényállási elemei az adott elkövetési körülmények mellett maradéktalanul megvalósultak - az indítvány alaptalan.

A terhelt a nyilvános ülésen indítványát változatlanul fenntartotta, és a védő is annak megfelelő határozat meghozatalát kérte.

A Kúria a támadott határozatokat a Be. 423. § (1) és (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja szerinti okból és - mivel az az indítvány a könnyű testi sértés tekintetében a minősítést is vitatta, az értelemszerű összefüggésből következően - az (1) bekezdés b) pontjában írt okból vizsgálta felül.

A vizsgálat hivatalból kiterjedt a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerinti [tételezen a Be. 373. § (1) bekezdés I/b. és I/c. valamint II-IV. pontjában foglalt] eljárásjogi hatályon kívül helyezési okokra is.

Abszolút hatályon kívül helyezési okot a Kúria az ügyben nem észlelt.

Az indítványt részben törvényben kizártnak, érdemben pedig alaptalannak találta.

Abban a tekintetben, hogy az első fokú bíróság a sértett arcának megütése során keletkezett bőrpír tényét látlelet és orvosszakértői vélemény hiányában, tanúvallomások alapján állapította meg, illetve, hogy nem nyert megnyugtatóan bizonyítást a sértett fejének megütése, az indítvány a bizonyítékok mérlegelését vitatta, és az ügyben rögzített tényállást támadta.

A Be. 423. § (1) bekezdése szerint azonban a jogerős határozatban megállapított tényállás a felülvizsgálat során is irányadó, az az

indítványban sem támadható. A felülvizsgálat ugyanis nem ténykérdések, hanem kizárólag jogkérdések eldöntésére hivatott.

A Kúria is csak a fentiek szerint irányadó tényállás alapul vétele mellett vizsgálhatja, hogy valamely terhelt bűnösségének anyagi jogszabályt sértő megállapítására, avagy vele szemben cselekményének jogi minősítésével illetőleg más anyagi jogszabálysértéssel összefüggésben törvénysértő büntetéskiszabásra került-e sor. Ezért a tényállást vitató, eltérő tényállást helyesnek tartó érvekkel a Kúria nem foglalkozott.

Vizsgálatának eredményeként pedig úgy találta, hogy az anyagi jogszabályoknak megfelelően törvényesen minősítették az eljáró bíróságok a terhelt cselekményét a Btk. 271. § (1) bekezdése szerinti garázdaság vétségének.

E bűncselekmény törvényi tényállási elemei - az elkövetési magatartás kihívó közösségellenessége, erőszakos jellege, végül másokban megbotránkozás, vagy riadalom keltésére alkalmassága - a jelen esetben hiánytalanul megvalósultak.

Az nem volt kétséges, hogy a terhelt a sértett megütésével erőszakos magatartást tanúsított, figyelemmel a Btk. 271. §-ának (4) bekezdésében foglalt értelmező rendelkezésre is, amely erőszakos magatartásnak tekinti az emberi test sérülés okozása nélküli megérintését is.

Az indítvány jogilag kizárólag a terhelt magatartásának kihívó közösségellenességét és ezzel összefüggésben a megbotránkozás vagy riadalom keltésére alkalmasságát vitatta.

Kétségtelen, hogy az ítélezési gyakorlat szerint a garázdaság megállapításához vagy kizárásához mindenkor vizsgálni kell a cselekmény motívumát, valamint az elkövetési körülményeket, köztük az elkövetési helyet is. Körültekintő vizsgálatot igényel, ha a megvalósításra nem nyilvános helyen kerül sor. Kizárólag ez azonban nem alkalmas a garázdaságkénti minősítés kizárására, mint ahogyan az sem, ha a cselekményt az elkövető személyes indítékból valósította meg. Az, hogy a cselekményt mások nem észlelték, ugyancsak nem kizáró ok, amennyiben a mások általi észlelhetőség lehetősége reálisan fennállt. (BH 2010.177.)

Az irányadó tényállás szerint a terheltnek társasházi költségekkel - vagyis a közös költségvetés terhére igénybe vett szolgáltatásokkal - kapcsolatos tartozását kellett rendeznie, ezért kereste meg a társasház közös képviselőjét. Az egyeztetés eredménytelensége miatti indulatában előbb sértegette a közös képviselőt, majd távozott, de rövid megszakítás után visszatérve őt ismételten sértegette és halántéktájon meg is ütötte. A

cselekményt, - ahogyan arra a másodfokú bíróság helyesen rámutatott - nyilvános helyen követte el, miután a társasházi közös képviselő irodája bármely érintett, vagy akár az érdeklődők számára is nyitva álló helynek tekintendő.

Annak pedig a fentiek szerint nem volt jelentősége, hogy a mások általi észlelhetőség mellett a cselekményt ténylegesen hány személy - a sértett két munkatársa - észlelte.

Ilyen körülmények között a terheltnak a társasházi közösséget képviselő személy elleni erőszakos cselekménye egyértelműen kihívó közösség-ellenességet tükrözött és az alkalmas volt mások megbotránkoztatására, illetőleg a másokban való riadalom keltésére is.

Ugyanakkor a cselekménynek a garázdaság vétségével halmazatban könnyű testi sértés vétségeként minősítését a Kúria tévesnek, anyagi jogszabályt sértőnek találta.

A kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően a bizonyítékok a Be. 78. §-a szerinti mérlegelése körében valóban megállapítható tényállásként könnyű testi sértés okozása láttelelet hiányában, kizárólag tanúvallomások alapján is. Viszont az ilyen esetekben legalább orvosszakértői véleményt mindenképpen indokolt a bíróságnak beszereznie.

A kialakult egységes ítélkezési gyakorlat szerint azonban az ütés következtében keletkezett bőrpír önmagában testi sérülésnek nem tekinthető. /BH 6445./ Könnyű testi sértés megállapítására az előidézett elszíneződéssel járó további elváltozás, bőr alatti bevérzés (véraláfutás) szolgálhat ilyen esetben. /BH 6354./

Az Országos Igazságügyi Orvostani Intézet a testi sérülések és egészségkárosodások igazságügyi orvosszakértői véleményezéséről szóló 16. számú Módszertani Levelének I. és III. része szerint ugyanis a testi sérülés folyamat, amelyet valamely külső behatás - erőművi, fizikai, kémiai behatás, vagy ezek kombinációja - indít meg, és ennek következtében a szervezet sejtjeiben, szöveteiben alaki eltérés (folytonosság megszakítás vagy anyaghiány) illetve működési zavar keletkezik.

A nyolc napon belül gyógyuló sérülések között az orvostani levél jelen ügyet is érintően példaként a testfelszínen és a nyálkahártyákon a hámfosztásokat, hámhorzsolásokat, a kisebb vérömlenyeket említi.

Fentiekre figyelemmel nem értékelhető önmagában testi sértésként az, ha a sértett arca csupán bepirosodik anélkül, hogy ahhoz utóbb elszíneződés (véraláfutás) társulna.

Miután pedig a tényállás a bőrpír keletkezésén túlmenően mást nem tartalmaz, e magatartás a garázda cselekmény részét képező tetteleges becsületsértést jelentett, amely a töretlen bírói gyakorlat szerint a garázdaságba beolvadt, azzal halmazatban nem kerülhetett megállapításra. (BKv.34.szám)

E minősítésbeli - egyben halmazati büntetés kiszabását eredményező - tévedés azonban nem vezetett törvénysértő büntetés kiszabásához. A terhelttel szemben alkalmazott pénzbüntetés - mind napi tételét mind egynapi összegét illetően - a cselekmény garázdaság vétségének minősülése esetén is törvényes, eltúlzottan súlyosnak nem tekinthető.

Ekként az ügyben sem a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, sem - a konjunktív feltételek maradéktalan fennforgásának hiányában - a 416. § (1) bekezdés b) pontja szerinti felülvizsgálati ok nem állapítható meg.

A fentiekből következően a Kúria az indítványt alaptalannak találta, ezért a támadott határozatokat a Be. 426. §-ának alkalmazásával hatályukban fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés tilalmáról a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatának kizárt voltáról a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja rendelkezik. Az ismételt indítvány tilalmát a Be. 418. § (3) bekezdése és 421. § (3) bekezdése szabályozza.

A Kúria határozatát a Be. 420. § (1) bekezdésének megfelelően nyilvános ülésen hozta meg.

Budapest, 2013. április 15.

Dr. Belegi József s. k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter s. k.  
előadó bíró, Dr. Csere Katalin s. k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő  
MTné